

ARHITECTURA MEMORIEI. EMANUEL ARNET ȘI CORESPONDENȚII SĂI

Introductory Note. *THE ARCHITECTURE OF MEMORY. EMANUEL ARNET AND HIS CORRESPONDENTS.* *A very important personality of interwar Romania, the architect Emanuel Arnet is almost forgotten today. Documents and inedited correspondence found in the archives of Center for Research on Romanian Jewry, the Hebrew University of Jerusalem, bring us the figure of a wonderful man, dedicated to his work, but also a great lover of arts and a close friend of many Romanian artists and writers. Through this paper, we try to sketch the professional portrait of Emanuel Arnet, the architect who designed some of the most beautiful buildings of interwar Bucharest, and also to complete his image with fragments of correspondence, bringing in this way some unknown details about the cultural universe of the '30.*

Keywords: *Romanian culture, correspondence, history, memory, architecture*

NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

Emanuel Arnet s-a născut în 11 august 1893 la București și a fost unul dintre cei mai importanți arhitecți ai României interbelice, lăsând în urma sa, pe lângă vile impozante în cartierele bune ale Bucureștiului sau case cu apartamente, mai multe clădiri de birouri situate pe bulevardele centrale ale capitalei, pentru societăți precum Steaua României. Unele dintre ele se mai păstrează și astăzi în zona Moșilor. Însă, dincolo de remarcabilele sale realizări din domeniul arhitecturii, Emanuel Arnet a avut un număr important de prieteni din zona artelor frumoase și a literaturii, fapt ce spune multe despre efervescența acelor ani interbelici și ne dezvăluie detalii semnificative despre relațiile dintre elitele României interbelice. Între prietenii celebri se numără pictorii Nicolae Tonitza sau Iosif Iser, rabinul șef al comunității evreiești din România, dr. Alexandru Șafran, sau scriitorul Tudor Arghezi.

Deși importante pentru recuperarea epocii, detaliile disponibile despre viața lui Emanuel Arnet sunt destul de puține. Îi putem însă schița un portret destul de bun folosindu-ne de corespondența sa. Cele câteva scrisori reproduse mai jos se găsesc în bogata arhivă aflată în custodia Centrului pentru Studiarea Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim. Ele nu au fost publicate niciodată, ediția de față fiind singura realizată până în prezent, de unde și importanța ei documentară pentru cei interesați de personalitatea lui Emanuel Arnet și de istoria epocii interbelice. Nu sunt multe la număr, însă sunt deosebit de

importante, dezvoltând relații de lucru sau de prietenie cu oameni importanți ai epocii, creatori de școală într-un domeniu sau altul. Iar subiectele sunt dintre cele mai diverse, de la mici chestiuni personale, la editarea unor ediții critice sau prezențe la manifestări științifice sau expoziționale internaționale.

Le redăm, în cele ce urmează, însoțindu-le de scurte note biografice explicative despre destinatari/expeditori. Am păstrat întocmai limbajul folosit și am redus la minimum comentariile, preferând să lăsăm documentele să vorbească.

Mihaela Gligor

1. Laura și M. Schwarzfild¹ către Emanuel Arnet

Dragă Dle Arnet,

Regret că din cauză că soția mea e răcită nu putem să ne prezentăm în persoană spre a vă adresa felicitările noastre cu ocazia fericitei nașteri.

Vă dorim din inimă un cald Mazal Tov. Fie ca micuța să vă trăiască și să crească mândră și frumoasă și cuminte spre bucuria Dv. și satisfacția noastră.

Sărutări băiatului care regret că pierdem ocazia de a-l vedea și care cred că e un drăguț și voinic și jumătate.

Al vostru,

Laura și M. Schwarzfild
14/II/932

¹ Moses Schwarzfild (1857-1943) a fost un gazetar și scriitor important, interesat de folclorul evreiesc și românesc. A militat pentru realizarea unei istorii complete a evreimii din spațiul românesc și a avut importante contribuții literare

Două de la Arnet
 Regret că în can.
 Za că soția mea e
 răstărită nu putem să
 ne prezentăm în per.
 soana spre a vă
 dresa felicitărilor noastre
 în această fericită
 noapte.
 Voi dorim din inimă
 vouă un cald nașal.
 Fie ca micuța
 să vă trădească și să
 creeze minunății și
 fantezii și cuminte
 spre bucuria și
 satisfacția noastră.
 Suntări bărbatului
 care regretă că are
 capul de a-l vedea și care
 crede că e un doborât și
 vărmă și jumătate și
 Al vostru Laura și M. Schwarz

14/II 1932 M. Schwarz

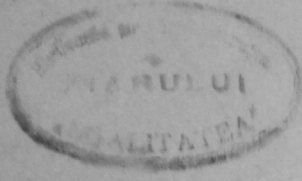
2. M. Schwarzfeld către Emanuel Arnet

Dragă Dle Arnet,

Înfățișătorul acesteia e omul de care ți-am vorbit și pe care te rog să binevoiești a-l ocupa începând de azi fie ca muncitor la ZOO, fie ca supraveghetor sau om de încredere pentru adus materiale culturale fiind un om de încredere cum a fost la tipografie. E și un om de muncă grea.

Salutări și mulțumiri,

al Dtale,
M. Schwarzfeld

Dragă Do. Arnet,

Înțelegătorul acestui
 e anul de care și am vor-
 bit și pe care te rog să
 binevoiești să l' ocupa înve-
 rând de ați fi ca muni-
 tor la 20, și ca supras-
 veghetor sau am de înve-
 dere pentru alții material
 canturi fiind un am de în-
 credere cum se face la fi-
 zoografie. E și un am de
 muzică greacă.

Salutații și mulțumiri
 al State
 M. Schwabacher

5.10.94

3. Nicolae Tonitza² către Emanuel Arnet

Dsale
Dlui arhitect Arnet

IO - Dr. Leonte - IO
Cotroceni 47 Sfinților 47
28 iunie 1934
Loco (ștampila poștei 29.VI.934)

Stimate Domnule Arnet,

Potrivit convorbirii ce ați avut cu soția mea privitor la portretul copilului Dvs. - vă anunț că, întorcându-mă de la Iași, sunt acum disponibil. Dacă mai persistați încă în ideea Dvs. veniți cu „modelul” la mine, să-l văd - și să stabilim orele de poză.

Cu cele mai bune sentimente,

Al Dvs.,
N.N. Tonitza

² Nicolae Tonitza (1886-1940) a fost un pictor și grafician român, autor a multe și binecunoscute lucrări.

10 - Dr. Leonte - 10
Cotroceni
28 Iunie - 1934

Stimate Doamne Arnet,

Privind convorbirile ce ati avut cu sotia
mea privitor la portretul copilului
D^{ca} - va amint, ca, intorcandu-ma dela
Targi, sunt acum disponibil. Duci mai
perzintati in aceasta idee W- veniti cu
"modelul" la mine, sa-l vad - si sa
stabilim oculo de poză.

Cu cele mai bune sentimente
Al Dr. N. N. Tancu

4. E. Calmanovici³ către Emanuel Arnet

INGINERI E. CALMANOVICI & E. HAN
Intreprinderi de lucrări publice
și construcții
Telefon 2-3904

București
Str. Venei, 12 Alee

Dragă Arnet,

Îți trimit adeziunea completată. Observ că nici pe scrisoarea apel și nici pe adeziune nu este indicată vreo adresă a instituției, așa că ușurezi sarcina aceluia care este înclinat a nu răspunde. Deasemeni lipsește pe adeziune indicația pentru completarea adresei.

Iartă aceste mici observații la „vicii” de formă ale unuia care a trimis și dânsul pe vremuri adeziuni pentru completat.

Urări de succes. Salutări Dnei și ție,
E. Calmanovici

P.S. Te-am căutat la telefon înainte de a scrie ac. scrisoare.
E.

19.III.935

³ Emil Calmanovici (1896-1956), inginer evreu cu studii la München și la Berlin, bogat antreprenor de construcții, a ocupat în 1951 funcția de director în cadrul Ministerului Construcțiilor. A aderat din convingere la mișcarea comunistă din România – interzisă prin lege la acea vreme – și a fost condamnat pe viață în celebrul proces Pătrășcanu.

INGINERI E. CALMANOVICI & E. HAN
 INTREPRINDERI DE LUCRĂRI PUBLICE
 ȘI CONSTRUCȚII
 Telefon 2-3904

București
 Str. Venezei, 12 Aleile

193

Adresa pentru...

*Pr. Te-ai contactat la telefon înainte
 de a trimite adresa.*

*Dragi Arnet
 Mi s-a trimis adezivul completat. Observ ca mica pe scrisoarea-apel si
 mica pe adezivul nu este indicata nro adresa a institutiei sau ca
 unora scriina aceluia care este inclinat a nu raspunde.
 Deasemenea lipseste pe adezivul indicatia pentru completarea
 adresei.*

*Data este mica observati la mica de forma alina
 care a trimis si dainul pe vremea adezivului pentru completat.*

Urări de succes, salutări din partea

E. Calmanovici

19.11.93

5. Emanuel Arnet către Tudor Arghezi

Emanuel Arnet
Arhitect
Telefon 12.73.60

București, 20 oct. 1958
Str. Log. Luca Stroici 16 A

*Dlui Tudor Arghezi,
Membru al Academiei R.P.R.
Bd. I.V. Stalin 70*

Stimate maestre,

De vreme îndelungată fac cercetări și studii în domeniul artelor plastice evreiești (antice, medievale și moderne = culte și populare). Recitind fișa privitoare la gravorul și pictorul Solomon Sanielevici, de la a cărui naștere se împlinesc 80 de ani, am dat și de notița despre „Tableta: Ediții frumoase” apărută în „Contemporanul” din 23 noiembrie 1956, din care am aflat că Dvoastră l-ați cunoscut și apreciat.

Acesta e motivul pentru care îmi permit să vă trimit aceste rânduri și să vă rog a-mi da informațiunile pe care Dv. le aveți despre artistul Sanielevici, despre omul și opera sa. Ele vor constitui un adaos, foarte prețios din toate punctele de vedere, la documentarea pe care o adun.

Poate ar fi cazul unei cât de modeste manifestări publice în legătură cu aniversarea de care am pomenit. Îndrăznesc să vă sugerez ca de la Dv. să pornească un cuvânt de amintire, un singur cuvânt, dar a cărui greutate ar fi suficientă ca să traducă proiectul în realitate. S-ar putea organiza o expoziție comemorativă cu gravurile, desenele și picturile blândului Solomon Sanielevici, răpus prea devreme din viață pentru a se putea realiza pe măsura talentului cu care a fost dotat.

Vă rog să mă iertați pentru timpul prețios pe care vi l-am răpit cu scrisul meu și să primiți asigurarea înaltei mele considerațiuni.

EMANUEL ARNET
ARHITECT
Telefon 938.42 A2. 73. Co

București 20 oct. 1958.
Str. Robert de Flory 16-B
Log. Luca Stroici 16 A.

St. Tudor Arghezi,
Membru al Academiei R.P.R.,
Bd. J. V. Stoilici 70

Stimate maestr,

De vreme îndelungată fac cercetări și studii în domeniul artei plastice evrești (antice, medievale și moderne = culte și populare). Recitind fișa privitoare la gravorul și pictorul Solomon Sanielerici, de la a cărui naștere se împlinesc 80 de ani, am dat și de noșita despre "Tableta: Ediții frumoase" apărută în "Contemporanul" din 23 noiembrie 1956, din care am aflat că doastră l-ați cunoscut și l-ați apreciat.

Acesta e motivul pentru care am permis să vă trimis aceste rânduri și să vă rog a-mi da informațiile pe care și le ^{aveți} ~~amăstă~~ despre artistul Sanielerici, despre omul și opera sa. Ele vor constitui un adăug, foarte pretios din toate punctele de vedere, la documentarea pe care o adun.

Poate ar fi cazul unei cit de modeste manifestări publice în legătură cu aniversarea de care am pomenit. Într-ăzura să vă sugerez ca de la și să pornească un ~~un~~ ^{un} cuvânt de amintire, un ^{un} singur cuvânt, dar a cărui greutate ar fi suficientă ca să traducă proiectul în realitate.

S-ar putea organiza o expoziție retrospectivă cu gravurile, desenele și picturile blindului

Solomon Sanielerici, răpus prea de vreme din viață pentru a se putea realiza pe măsura talentului, cu care a fost dotat.

Vă rog să mă notati pentru timpul pretios pe care vi l-au răpit cu sărutul meu și să primiți asigurarea inalte mele considerații.

6. Șefrabin dr. Alexandru Șafran⁴ către Emanuel Arnet

ȘEFRABIN Dr. AL. ȘAFRAN
Senator

București, 12 Apr. 1940

Dsale
Dlui Arh. Em. Arnet
Loco

Mult stimate domnule arhitect,

Vă mulțumesc Domniei voastre pentru amabila invitațiune de a participa la „Oneg Sabath” organizat de asociația ce cu onoare conduceți.

De asemenea mulțumesc onoratei doamne Ing. Gross pentru rugămintea ce a binevoit să-mi adreseze de a lua parte la suszisa reuniune.

Regret că, din motive independente de voința mea, nu pot fi prezent la această plăcută reuniune și vă rog să binevoiți a mă scuza.

Exprim domniei voastre și distinșilor Dv. colaboratori sentimentele mele de adâncă apreciere pentru opera însemnată ce o săvârșiți.

Cu cele mai bune salutări,

Șefrabinul Dr. Al. Șafran

⁴ Alexandru Șafran (1910-2006), doctor în filosofie al Universității din Viena (1934), mare-rabin, teolog, filosof, istoric și scriitor evreu, a fost între 1939-1948 Șef-rabinul Cultului Mozaic din România, senator de drept în Senatul României (1940), iar după 1948 șef-rabinul comunității evreiești din Geneva. Membru de onoare al Academiei Române.

SEFRABIN Dr. AL. SAFRAN
SENATOR

București, 12 Apr. 1940.

Stăb. dlu. arh. lu. Arnet Loco

Mult stimat domnule arhitect,

Vă mulțumesc domniei voastre pentru amabila invitațiune de a participa la "ong Sabbath" organizat de asociația ce în onoare conduceți.

Deosebită mulțumesc onoratei doamne Prof. Gross pentru răfămintea ce a lămurit să-mi adreseze de a lua parte la susțra reuniune.

Neferit că, din motive independente de voința mea, nu pot fi prezent la această plăcută reuniune și vă rog să lămurăți a-mă scuză.

Exprim domniei voastre și distinșilor și colaboratori sentimentele mele de adâncă apreciere pentru opera întem-
nata ce o săvârșiți.

cu cele mai bune salutare,

Sefrabin Dr. Al. Sefran

7. Iosif Iser⁵ către Emanuel Arnet

București, 26 Sept. 947

Dragă Domnule Arnet,

M-ai convins... tabloul meu – *Interior cu turcoaice* – ce a fost expus la Salon des Tuileries și la Expoz. internațională din Dresda (1925) îl donez, din toată inima, Muzeului din Tel Aviv.

Cu toată prietenia,

ISER

⁵ Iosif Iser (1881-1958) a fost un pictor și grafician român de origine evreiască, membru al Academiei Române. Picturile sale surprind scene din viața tătarilor dobrogeni. A reprezentat România la mai multe saloane internaționale și a fost implicat în viața comunității evreiești.

Mucurești: 26 Sept. 1942
Draga Mamă Arnet,
Măi conving. Tabloul
meu - Interior cu turcoanice
a fost expus la Salon des
Tapiseries n' la Expoz. Interna-
țională din Dresda (1925),
"El Dorado", din toată, în sala,
Merzeulan din Tel Aviv
cu toată persistența
L. E. R.

8. Iosif Iser către Emanuel Arnet

București, 27 Sept. 947

Domnule Arnet,

Ideea unui Muzeu Evreiesc și a unui Institut de cercetări și documentare a artei evreiești în România îmi pare excelentă. Convins fiind de necesitatea realizării acestei idei – accept cu plăcere să figurez printre membrii Comitetului. Cu cele mai călduroase salutări,

ISER

București, 27 sept. 1942

Domnule Arnet,

Ideea unui Muzeu Evreesc
și a unui Institut de Cercetări
și Documentare a arhiv
evreiești, în România, mi
pare excelentă. Convinș
fiind de necesitatea realizării
acestei idei — accept cu plăcere
să figurez printre Membrii
Comitetului. Cu cele mele
Călduroase salutații.

/SFR

9. Ury Benador⁶ către Emanuel Arnet

URY BENADOR

București, V 193
Str. Enăchiță Văcărescu, 32
Telefon: 3.72.06

Dragă Domnule Arnet,

Dl. Capitanoiu este un tânăr scriitor în idiș. Îl cunosc de mult și, în marginile puterilor mele, rezolv din când în când o parte din micile sale nevoi.

Acum, însă, a survenit ceva care depășește ceea ce pot face numai eu.

Cum „Unirea” a tipărit scriitori evrei (câteodată chiar pseudo-scriitori) trimit pe Dl. Capitanoiu care nu e nici pseudo-scriitor și nici pseudo-evreu, în rugămintea să faci ce poți pentru Dsa. Nu e vorba de mii de lei.

Îți va spune despre ce e vorba.

Îți strâng mâinile frățeste.

Benador

Esențialul e că problema Dsale e acută.

27/1/1938

⁶ Ury Benador (1895-1971) a fost un prozator român de origine evreiască. În lucrările sale a pus accentul pe tradițiile religioase și culturale iudaice. Între 1950-1955, a fost secretar al Teatrului Evreiesc de Stat din București.

URY BENADOR

București, V.193.....
Str. Enăchiță Văcărescu, 32
Telefon : 3.72.06

Stapo domnului Arnet

Dr. Capitanow este un totu
scritor in idis. El cunosc de mult
si, in masurile puterilor mele,
reglez din când in când o parte
din micile pale nevoi.

Acum, însă, a survenit ceva
care depășește ceea pot face numai
eu.

Cum unora a vizioint
scritor evrei (catodato chiar pseudo-
scritor) trant pe Dr. Capitanow
cau nu e nici pseudo-scritor
si nici pseudo-evreu, in
propozitiile sa fac ce pot pentru
Dr. Arnet e vorba de mii de
lei.

Iti va spun despre ce e vorba.

22/1/988

Iti stamp mandata
traleble
Arnet

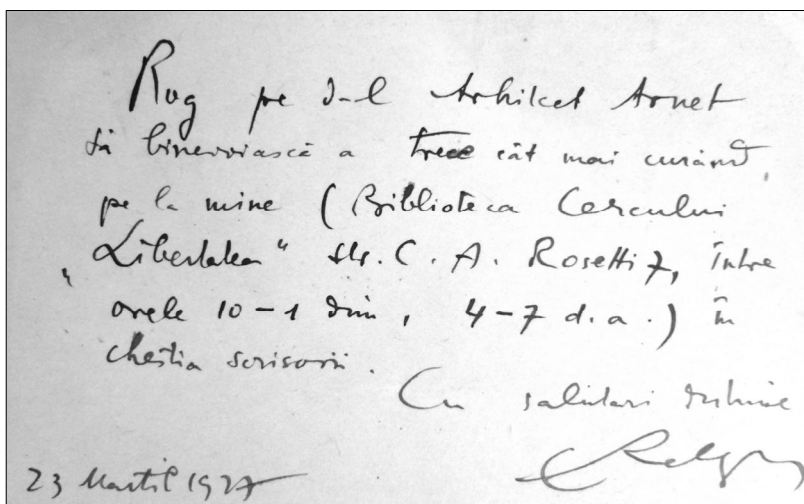
Esentialul e ca
problema pale e acuta

10. Eugen Relgis⁷ către Emanuel Arnet

Rog pe Dl. Arhitect Arnet să binevoiască a trece cât mai curând pe la mine (Biblioteca Cercului „Libertatea”, str. C.A. Rosetti 7, între orele 10-1 dim, 4-7 d.s.) în chestia scrisorii.

Cu salutări rodnice,
E. Relgis

23 Martie 1927

Rog pe Dl. Arhitect Arnet
să binevoiască a trece cât mai curând,
pe la mine (Biblioteca Cercului
„Libertatea” str. C. A. Rosetti 7, între
orele 10-1 dim, 4-7 d.a.) în
chestia scrisorii. Cu salutări rodnice
E. Relgis

23 Martie 1927

⁷ Eugen Relgis (1895-1987), intelectual evreu născut în România, a fost unul dintre cei mai importanți publiciști de stânga din perioada interbelică. În anii 1920, Relgis a fost pe deplin interesat de umanitarism, scriind, în 1922, lucrarea sa fundamentală, *Principiile umanitariste*, tradusă în 17 limbi. Aceasta l-a propulsat pe Relgis între figurile cele mai cunoscute ale intelectualității românești. Unele dintre lucrările sale au avut prefețe semnate de celebrități precum Albert Einstein sau Romain Rolland.

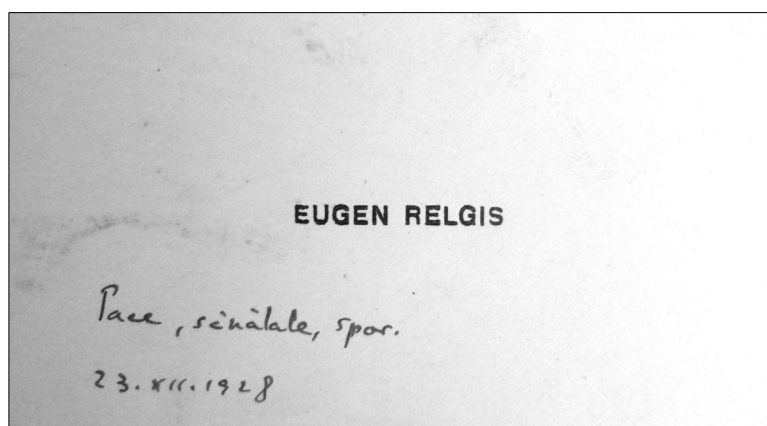
11. Eugen Relgis către Emanuel Arnet

Carte de vizită

EUGEN RELGIS

Pace, sănătate, spor.

23.XII.1928

12. Emil. D. Fagure⁸ către Emanuel Arnet

Emil. D. Fagure

București, 72, str. General Berthelot

Stimate Dle Arnet,

Cu mulțumiri pentru amabila invitație și cu părerea de rău de a fi împiedicat să vin eu însumi, vă rog să primiți alăturata scrisoare adresată dlui Schwarzfelt.

Cordial, E.D. Fagure

⁸ Emil D. Fagure (1873-1948), scriitor, translator, jurnalist, critic muzical și teatral, prim-redactor la „Adevărul literar și artistic” (1920-1921), a avut contribuții importante mai ales în domeniul artelor spectacolului.

Amate, I. Arnet,
 Cu mulțumiri pentru amabili
 invitații și cu părerea
 de rău de a fi împiedecat
 să vin eu însumi, vă rog
 să primiți alături scrisoarea
 adresată d-lui Schwabbe
 BUCUREȘTI 72, STR. GENERAL BERTHELOT
 Ed. Lazarek.

13. Arthur Kreindler⁹ către Emanuel Arnet

DOCTOR ARTHUR KREINDLER
Docent universitar

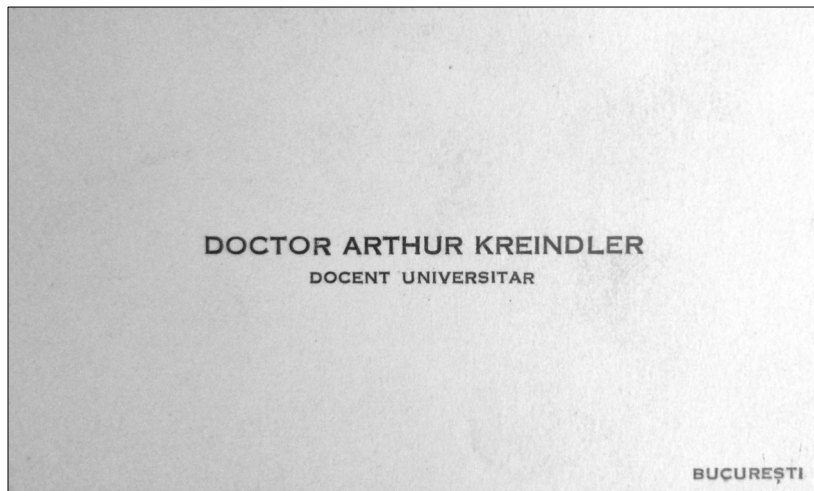
București

Iubite Emanuel,
Cumnatul meu are nevoie de sprijinul tău și te rog și eu împreună cu el să faci
ce-ți stă în putință.

Îți mulțumesc și te sărut.
Arthur

Pa Editei și lui Sorinel

⁹ Arthur Kreindler (1900-1988), medic neurolog român, de origine evreiască, academician, profesor de neurologie la București, director al Institutului de Cercetări în Neurologie al Academiei Române, a avut contribuții importante la domeniul neurologiei românești.

Subite Emanuel,
Cumnatul meu are nevoie de
sprijinul tău și te rog și eu împreună
cu el să faci ce-ți stă în putință.
Și mulțumesc și te salut
Pe Zolitei și lui Sorinel. Arthur

14. Dida Solomon Callimachi¹⁰ către Emanuel Arnet

Carte de vizită

Dna Dida Solomon Callimachi roagă mult pe Dl. Arnet să telefoneze din partea Dnei Dlui Marcovici rugându-l să-i spună rezultatul de la Dr. Filderman.

Cu cele mai bune salutări.

¹⁰ Dida Solomon Callimachi (1898-1974), evreică, a fost soția scriitorului Scarlat Callimachi. Actriță, a făcut parte din trupa „Insula”, înființată împreună cu soțul său, și a jucat pe scenele Teatrului Național, Teatrului Barașeum și Teatrului Evreiesc de Stat. A fost și o importantă poetă, iar în 1974 i-au fost publicate memoriile, *Amintirile domnișoarei Iulia*.

Dna Dina Solomon Callimachi
rogați mult pe Dl. Arnet
să telefoneze din partea
Dnei Dnei Maccorici

rugându-l să îmi opune
rezultatul de la
Dr. Filderman
cu cele mai bune
soluții

15. I. Peltz¹¹ către Emanuel Arnet

21.V.939

Mult stimate Domnule Arnet,

Găsesc nimerit să-ți fac, mai jos, un scurt referat asupra poetului Camil Baltazar:

Este unul din liricii noștri cei mai singulari. Versurile lui au stârnit, dintru început, interesul criticii. Marele îndrumător și șef de școală care este Dl. E. Lovinescu i-a consacrat, în a sa *Istorie a literaturii române contemporane*, pagini revelatoare.

În afară de valoarea sa literară, poetul Camil Baltazar a desfășurat și o intensă activitate publicistică – scoțând în evidență importanța operei unui Liviu Rebreanu, de pildă, sau Cezar Petrescu.

Într-un cuvânt, este un scriitor demn de întreaga noastră admirație.

Cu bune salutări, al Dumitale devotat,

I. Peltz

¹¹ Isac Peltz (1899-1980), scriitor și jurnalist român de origine evreiască, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

21. V. 1939

Mult stimat Domnule Arnet,

Țineam să-ți fac, mai jos, un scurt
referat asupra operei Camil Baltazar :

Este unul din liorii noștri și mai singulari.
Lemile lui au stăruit, ditor înțeles, întru
critică. Merle îndrumător și ref de secol
ca și S. I. Lovinescu i-a curățat, în
a sa Istorie a literaturii române critice-
lorne, pagini revelatoare.

În efara de valoare sa literară, petul
Camil Baltazar a defăimât și o interesă
activitate publicistică - scutur în existență
importanță operei unui liori hebreanu, de
și, sau legor peteare.

Țineam să-ți fac: este un scriitor de
se întreaga noastră admirație.

Cu buna salutare, al demistat

devotat
J. Beltr

16. M. Cotic¹² către Emanuel Arnet

Carte de vizită

Dlui Arhitect Em. Arnet, Loco

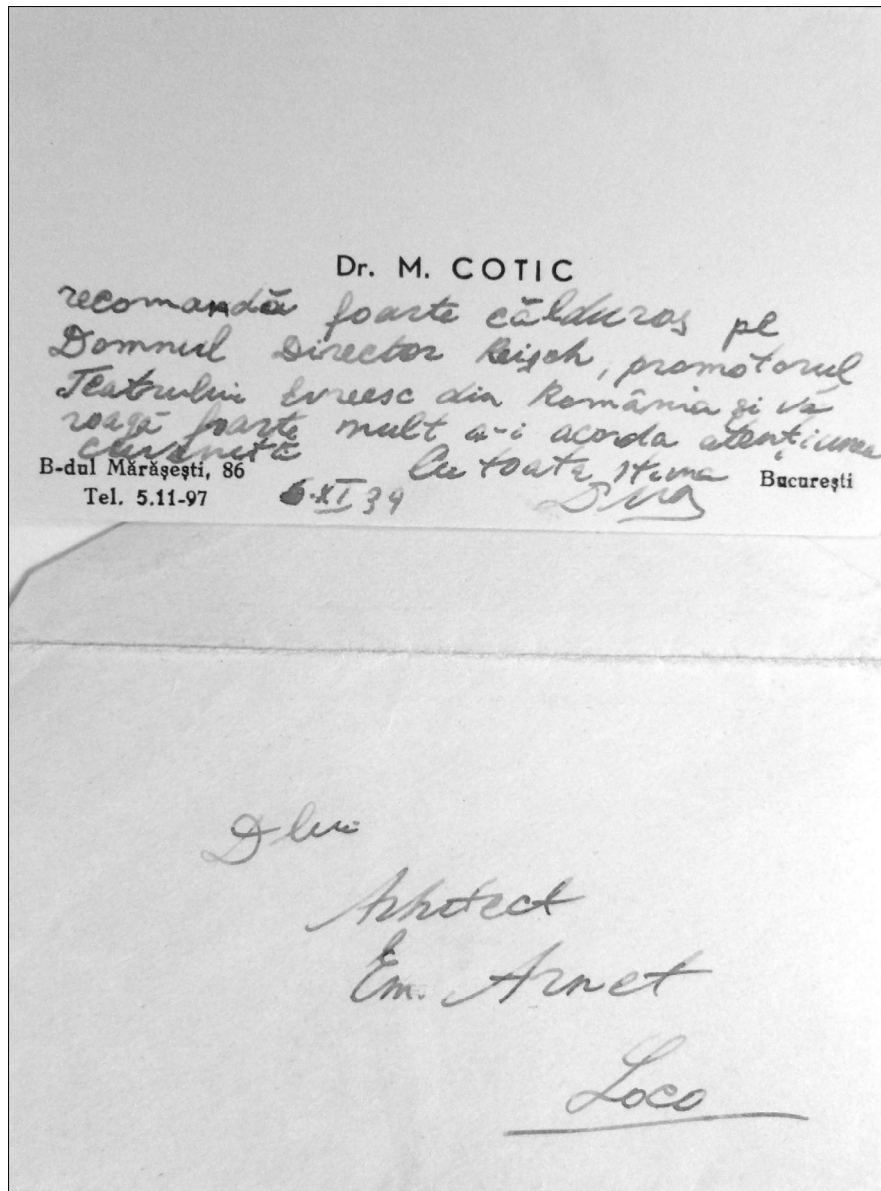
Dr. M. COTIC
B-dul Mărășești, 86, București
Tel. 5.11-97

recomandă foarte călduros pe Domnul Director Reizch, promotorul Teatrului evreiesc din România, și vă roagă foarte mult a-i acorda atențiunea cuvenită.

Cu toată stima,
Dna

6.XI.39

¹² M. Cotic, colaborator important la revista „Știri din lumea evreiască”, cea mai importantă publicație sionistă din perioada interbelică, condusă în anul 1924 de prim-redactorul I. Ludo.

17. Barbu Lăzăreanu¹³ către Emanuel Arnet

București, 5 Oct. 1937

Dragă domnule Arnet,

Sunt foarte măgulit de cinstea pe care mi-o faci propunându-mi să iau conducerea unei Universități populare a „Unirii Titraților”.

Având însă lucru mult pentru gazetă, și supra-împovărat de munca pentru ducerea mai departe a colecției de studii „Cu privire la...” (despre care cu bucurie aflu că d-ta și cercul pe care-l conduci v-ați hotărât să-i dați toată atențiunea și o răspândire cât mai largă), sunt sigur că n-aș putea îndeplini cum se cuvine această însărcinare.

Îngrijirea noii instituții academice ar trebui s-o luați însă dumneavoastră; – ea revine de drept președintelui activ (de data asta foarte activ) al cercului de studii al Unirii. Ca ajutor îmi permit să vă propun – ajutor, cum vă veți încredința, foarte prețios – pe colegul meu S. Podoleanu. Găsesc prilejul nimerit să vă anunț în aceeași lună că, în opera-i de scotocire cu deamănuntul și de comentare a atâtor publicații periodice, dsa a izbutit să redacteze definitiv – și are revizuit de mine, în manuscris – *Istoricul presei evreești din România*. Destinul acestei opere îl încredințez mâinilor D-voastră!

Din partea mea vă făgăduiesc câteva prelegeri în jurul unora din figurile evreo-românești literare, lecțiuni pe care, oricând, la cererea D-voastră, voi veni să le dezvolt.

Îți strâng mâna.
Barbu Lăzăreanu

Distinse salutări d-nei Arnet.

¹³ Barbu Lăzăreanu (1881-1957), istoric literar și publicist român de origine evreiască, a fost doctor în filologie și membru titular al Academiei Române (1948). A fost salvat în timpul deportării evreilor de regina-mamă Elena a României.

București, 5 Oct. 1937

Draga domnule Arnet,

Sânt foarte măgulit de ciuștes pe care mi-o faci propu-
nându-mi să iau conducerea unei Universități populare a „Uni-
unii Filozofilor”.

Am avut însă lucru mult pentru gară, și supra-încovănat de
munca pînă ducerea mai departe a colecției de studii „Cu privire
la...” (despre care cu breviar aflu că d-ta și cercul pe care-l
conduceți n' ați hotărît să-i dați toată atențiunea și răpădăre cât
mai largă), - sânt sigur că n' aș putea îndeplini consecutiv a-
ceastă înarhizare.

Îngrijirea noii instituții academice ar trebui să o lu-
ați însă dumneavoastră și - e drept prezidențului actiu (de
dala aște foarte activ) al cercului de studii al Unirii. Ca apăr
măi permiț să vă propun - apulor, cum vă veți încredința, foarte
prețios - pe colegul meu S. Podoleanu. Jădăreți pe lângă mi-
merit să vă anunț ^{în acest timp} că, în opera-i de scrierire cu deamănăntul
și de consultare a altor publicații periodice, d-va a început
să redacteze de pildă și și are, reșpuit de mine, în manuscris -
istoricul presei evreiești din România. Destinați acestei
opere îl încredințez nărilor D-voastră!

Din parte mea vă făpădăre căteva prelegeri în
jurnalul nostru din fișurile evreo-românești literare, edici-
uni pe cari, oricînd, la cererea D-voastră, vi veți
să le devolt.

Îți stăruie mîna
Boruchăporeanu,

Distinse salutări d-nei Arnet.

ark Arnet

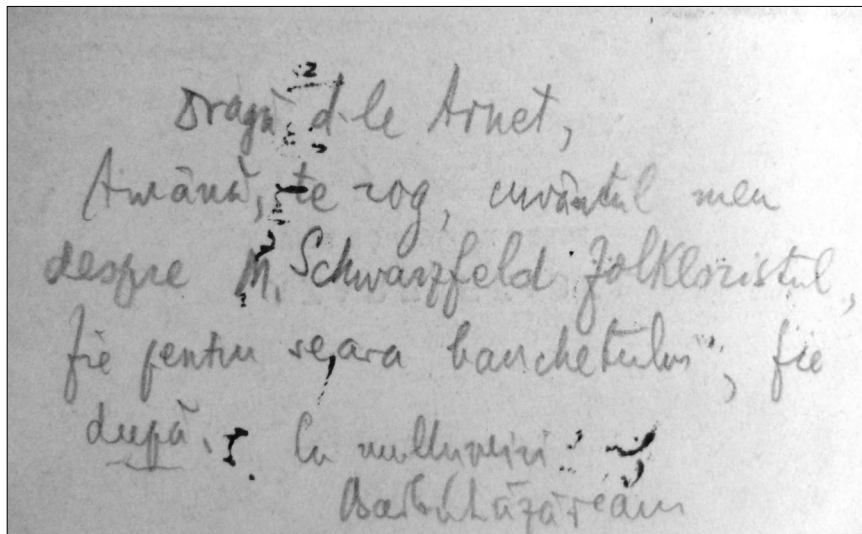
18. Barbu Lăzăreanu către Emanuel Arnet

Dragă d-le Arnet,

Amână, te rog, cuvântul meu despre M. Schwarzfeld folkloristul, fie pentru seara banchetului, fie după.

Cu mulțumiri,
Barbu Lăzăreanu

(nedată)

Dragă d-le Arnet,
Amână, te rog, cuvântul meu
despre M. Schwarzfeld folkloristul,
fie pentru seara banchetului, fie
după. Cu mulțumiri:
Barbu Lăzăreanu

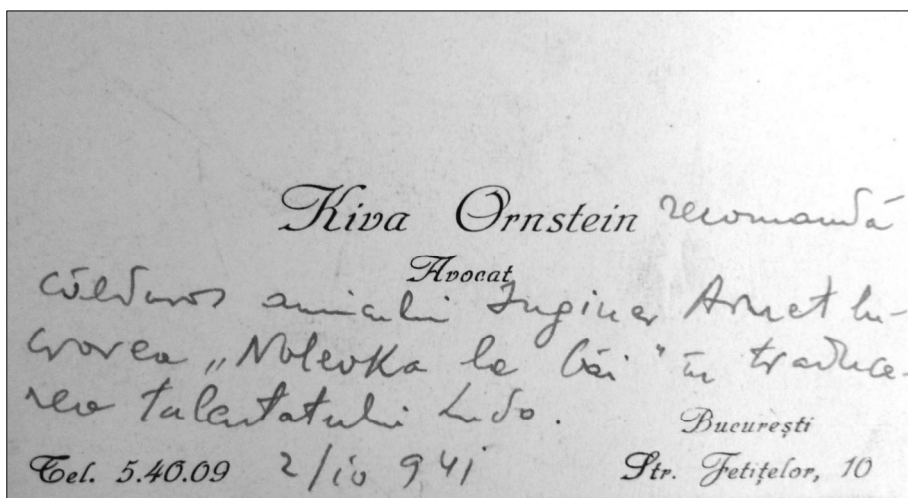
19. Kiva Ornstein¹⁴ către Emanuel Arnet

Carte de vizită

Kiva Ornstein, Avocat
București, str. Fetițelor, 10
Tel. 5.40.09

recomandă călduros amicului Inginer Arnet lucrarea „Nolevka la băi” în traducerea talentatului Ludo.

2/10/941

Kiva Ornstein recomandă
Avocat
călduros amicului Inginer Arnet lu-
crarea „Nolevka la băi” în traduce-
rea talentatului Ludo. *București*
Tel. 5.40.09 2/10 941 *Str. Fetițelor, 10*

¹⁴ Kiva Ornstein, născut la Iași în 1896, a fost avocat și membru al Comitetului central al Lojei B'nai B'rith, președinte al secției din București a Uniunii evreilor români.

20. Emil Dorian¹⁵ către Emanuel Arnet

Dr. Emil Dorian
București
Telefon 3-96-15

Ghilcoș, 11 August 1950

Dragă Arnet,

Tocmai mă pregăteam să-ți trimit clasicele salutări din vilegiatură, când primesc această disperată scrisoare de la cumnatul meu. Dacă nu-l cunoști personal, sunt sigur că cunoști problema cumnaților în nevoie. În cazul acesta special, este vorba de un om de mare omenie, care posedă în cer un cont imens de fapte bune.

Regret până la suferință că nu-i pot oferi suma. De aceea îl trimit la tine. Ai și tu numeroase generozități și știu că la omul generos, abuzul este o lege.

Te rog, fă ce poți și mai mult decât poți, așa precum ai face pentru mine, ca omul acesta ajuns la un liman ultim pentru posibilitățile lui de viață să-și rezolve problema dramatică a împrejurării. Are un băiat frumos ca un brad și încărcat de inteligență și talent. Mă gândesc la Sorin al tău și aș dori să îi dai omului ajutor, având în minte imaginea evoluției flăcăului blond, atât de matur și de simpatic, căruia îi strâng aici mâna. Mulțumirile bătrânului tău prieten sunt adânci și totale.

Vilegiatura mea? Locuim toți trei într-o cameră, n-avem apă, closet, lumină și pătimim teribil din pricina asta. În plus scandal de jocuri, țipete, popici, ping-pong, dans, etc de dimineața până seara. Bucătăria însă excelentă. Detalii când ne vom revedea.

Localitatea f. frumoasă. Majestate intimă, învăluitoare. Plimbări foarte interesante. Până azi a cam plouat și a fost frig.

Se află aici și partenerul muzeograf Manea, în plus Feldman și alte vârfulețe. Încerc să lucrez și sper să fac ceva.

Dă, te rog, salutări afectuoase de la toți ai mei soției tale și celor două tinereți și primește și tu.

Cu drag prietenesc,

Dorian

¹⁵ Emil Dorian (1893–1956), medic, poet și prozator român de origine evreiască, autor al mai multor culegeri de poezie și traducător în limba română al operelor lui Heinrich Heine, Edmond Haraucourt și Hanns Heinz Ewers, a păstrat, începând cu anul 1937, un jurnal detaliat al mediului cultural și al situației politice din România.

Dr. EMIL DORIAN
BUCUREȘTI
Telefon 3-96-15

Ghilcos 11 August 1950

Dragă Arnet,

Tocmai mă pregăteam să-ți trimit clasicele salutări din vilegiatură, când, prin intermediul acestei dioperate scrisoare de la cumnatul meu. Dacă nu-l cunoști personal, sunt sigur că cunoști problema cumnatilor în nevoie. În cazul acesta special, este vorba de un om de mare omenie, care posedă în cer un cont imens de fapte bune.

Regret până la suferință că nu-i pot oferi suma. De aceea îl trimit la tine. Ai și tu numeroase generozități și ști că la omul generos, abuzul este o lege.

Te rog, fă ce poți și mai mult decât poți, așa precum ai face pentru mine, ca omul acesta ajuns la un liman ultim pentru posibilitățile lui de viață să-și rezolve problema dramatică a împerecherii. Are un băiat frumos ca un brăd și încărcat de inteligență și talent. Mă gândesc la Soția al tău și ai dori să-i dai omului ajutor, având în minte imaginea evoluției flăcăului blond, atât de matur și de simpatice, căruia îi strâng aici mâna. Mulțumirile bătrânului tău prieten sunt adânci și totale.

Vilegiatura mea? Locuim toti trei într-o cameră, n'avem apă, closet, lumină și pățim în teribil din pricina asta. În plus scandal de jocuri, țigete, popici, pung-pung, dans, etc de dimineața până seara. Bucătăria însă excelentă. Detalii când ne vom revede.

Localitatea f. frumoasă. Raportate intimă, invaluțoare. Plimbări foarte interesante. Până azi a cam plouat și a fost frig.

Se afla aici și partenerul rusesc prof. Manca, în plus Eldman și alte vârfulețe.

Inușc să lucrez și sper să fac ceva.

Da te rog, salutări afectuoase de la toți ai mei sohei tale și celor două tinerețe și primeste-le și tu.

Cu drag prietenesc

LDu